

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Nr. 3734 Scoli.

CONCURS.

Cu începutul anului școlar 1890/91 sunt de a se conferi douē stipendii câte de 500 fl. din fundațiunea „Moga” pentru studiul de filosofie ori de drepturi.

Aspiranții la aceste stipendii au să-și astērnă suplicile la consistoriul archidieceșan în Sibiu până la 10 August a. c. calend. vechiu, accludēnd documentele următoare:

a) atestat dela oficiul parochial din comuna la care aparțin, despre aceea: că sunt români greco-orientali;

b) testimoniu școlastic despre progresul făcut în studii în anul din urmă, respective testimoniu de maturitate;

c) atestat medical, că sunt trupesce sănētoși;

d) atestat dela primăria comunală despre pozițiunea socială a părinților sei și despre starea lor materială;

e) eventual alte atestate recomandătoare.

Suplicanții au a numi în suplicile lor totodată și institutul de învățământ, la care voesc a-și face studiile.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan, ținută la 7 Iunie, 1890.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, 9 Iuliu.

Nici o întreprindere industrială din Ungaria nu a fost salutată cu atâta dragoste ca și fabrica pentru puscile de repetiție. Guvernul la rēndul seu a încheat cu această fabrică un contract din cele mai favorabile, ca să spriginēscă întreprinderea, favoruri i s'a făcut la tacsarea dărei, cu un cuvēnt a fost tractată cu toate desmierdările, ce le pot face frații magiari unei întreprinderi vēdută bucuroș de ei, și chemată a ridică prestigiile industriei magiare.

Nu s'a întreat, că conducătorii întreprinderii, de ce neam sunt, nu s'a căutat, că ce limbă vorbesc, un estas a cuprins întrēgă societatea unguressă dela mic până la mare, când au vēdūt realizată o dorință ferbinte a lor, de a avē o fabrică pentru puscile în țēră.

Bucuria nu a ținut însă multă vreme, și astăzi în fața tristei realități, că fabrica nu corēspunde îndatoririlor luate, se descarcă tōtă vina asupra ministrului honveșilor, care a realizat contractul cu fabrica de arme.

FOIȚA.

Bran — Törösvár — Törözbürg.

18/30 Iunie 1890.

Intre cei mai înalți munți ai Carpaților de Sud — Bucecii și Pétra-Craiului — se formēză spre nord o regiune romantică în formă de căldare, în care din tōte obēșiele se adună nenumērate isvōre într'un riu central — numit Turcul. Aci unde Turcul scapă din căldarea amintită, făcēndu-și cale prin cataractele stāncilor înalte până ese la larg, ca împreunāndu-se cu Bārsă să cadă în brațele Oltului, — pe un colțiu înalt se ridică castelul Branului, unguressă Törösvár, nemțesce Törözbürg. Se dice, că mai întâiu să-l fi zidit ôre-care Ditrich din ordul teutonilor când au fost ocupată țēra Bārssei, terra Borza-Barcia, de unde apoi — dela numele Ditrich Castellum în lapide Ditrici — vor a derivă și numele Törözbürg și Törösvár; pe când noi aflăm derivațiunea lui mai naturală, dela riul Turcul, Castelul din valea Turcului, Türk sau Törözbürg, Török sau Törösvár.

Numele românesc Branu, carele în limba celtică însemnēză Castru, întăritură — e cu mult mai antic și original decât celelalte numiri, prin urmare, dacă e adevērat, că castelul e zidit de ordul teutonilor, apoi acestia de bună sēmă au trebuit se afle materialul de edificare adunat gata în mai vechile ruine, ceea ce se dovedesce și prin

Era adecă stipulat ca încă cu finea lui Decembrie a. tr. să se fabrice un cuant mai însemnat de puscile de model, dar fabrica nu s'a ținut de termen și ministrul a mai acordat un restimp de 6 luni.

După aceste lumea se astepta, că cel puțin atunci va corēspunde îndatoririlor luate, însă în loc de acēsta se presentēză un cuant mic de puscile, unii afirmă, că dōuezeci la număr și și aceste sunt atât de defectuōse, atât de rēu construite, încāt comisiunea chemată a le esamină, a trebuit să facă un raport ministrului, în care se recomandă acēstui ca să vadă să-și afle airea numărul puscilor, ca nu cum va mai ținēndu-se de contractul încheat să rămână armata honveșimei fără de puscile cu repetiție.

Presă nemagiară vede în procederea ministrului un indiferentism față de industria magiară, ér noi la rēndul nostru dicem, că interesele cele mari a le honveșimei, dacă e ca acēsta armată încă se aibă vre-un rol în un eventual rēșboiu cer ca ministrul să vadă și să acopere de airea trebuințele.

Așa va trebui să se strice și acēst stabiliment industrial, căci dacă armata honveșilor nu se prevede cu puscile dela fabrica din Ungaria, atunci alte state străine de bună sēmă, că nu au se vină la noi în țēră și să facă comānde lor.

Preste vre-o 200 lucrători vor fi dimiși din lucru, părălele cheltuite până aci din visteria țērei încă sunt perdute.

Și acēsta e curat numai escesul de zel național al magiarilor și al șovinismului lor, care i împinge la lucruri nesocotite.

Ei cred, că dacă Austria are o fabrică de arme pentru ce să nu aibă și Ungaria. Nu se intrēbă ei de ei, că ce progrese a făcut studiul tehnicei în Austria și că cum stām noi aici în Ungaria.

Se aruncă mii și milioane în vēnt, numai ca să se satisfacă gādiliturilor ambițiunei și după ce s'a riscat o sumă considerabilă de bani, vine trista realitate și le spune „mergi încet, că ajungi departe.”

Industria nu se avēntă în fuga mare, ea cere timp ca să se desvōlte și ea în mod natural.

În natură nu sunt salturi și după legile naturii sunt a se acomodă tōte celelalte întreprinderi.

Magiarii în frunte cu faimosul deputat al Sângeorgiului Gustav Beksics, acēste nu sunt aplicați să le credă.

Cel puțin acēsta o deducem din epistola cea mai recentă a numitului deputat cătră alegătorii sei și publicată în colōnele țiarului „Nemzet.”

Advertisēză numitul deputat pe sēcui ca să rămână în țēră și să se ferēscă de țara romānēscă ca

de o lepră, pe când și cel din urmă sēcui scie, că sēcuii ar fi de perit în țiuă, când nu ar putea trece granițele după câștig.

Cel din urmă sēcui scie, că industria sēcuiască trage de mōrte de când cu rēșboiul vama cu România, cel din urmă sēcui vede, că deputatul lor le scie dá numai povețe, dar nu le scie dá și nici nu le pōte asigură productelor lor o piață aici în lăuntru și ei sunt siliți a pune sula și ciocanul în busunariu și a trece granița ca să câștige acolo pentru cei ce i lasă acasă.

Frații magiari alunecă tare iute de pe terenul realităților în cel al utopiilor.

Și utopie trebuie să numim noi încercarea deputatului Beksics de a creă o industria magiaro-sēcuiască fără ca să și aibă o piață pentru productele lor.

Sasii, dacă e vorba au mai multe ramuri de industrie bine desvōlțate și nu alērgă în sēcuiască după trebuințele lor, ér încāt e pentru români, puterea și societatea magiară au dat mână unul cu altul ca să nu ese curēnd din opinci și să nu aibă trebuințe de ciobote sēcuiască.

Ētă la ce rezultate duce esclusivismul pe terenul industrial, și a favorisă pe sēcui este un esclusivism din cele mai periculōse și noi tare ne îndoim că sēcui nu au să o pățēscă și ei cu industria lor, cum o pățesc și cei ce au sberat în gura mare după o fabrică de arme în Ungaria.

Cine voesc binele țērei și prosperarea ei, acela trebuie să se desbrace de esclusivismul național, cine voesc să ridice industria în o țēră, atunci trebuie să se desbrace de afurisita de politică, căci industrie și politică nu sunt sorori de aceeași mamă. Unele sunt condițiunile industriale, altele condițiunile politice, și e slabă politică a încuragiă industria la unii, și a o înăduși la alții. Atât sunt de strins legate popōrele conlocuitoare una de alta aici la noi în țēră, încāt o industrie nespriginită de publicul cumpărătoriu trebuie să piară din fașie.

Și romānii sunt consumentul cel mai considerabil în Ardél al producțiunilor industriale.

Revista politică.

Cestiunea gimnasiului român din Beiuș, care a dat ansă la o vie desbatere în presă a fost supusă unei debateri minuțioase în consistoriul plenariu gr. cat. conchiemat pe 9 Iuliu c., anume spre acēst scop. În merit însă, după raportul cel face „Fa-

urmele de șanțuri și castre vechi prin așa numitele gropi din jurul castelului.

Ludovic I, regele Ungariei, după bătăile ce le avuse cu Vlad I. Basarab, puse de a se restaură acēst castel pentru apērarea granițelor la pasul Branului, carele pe acele timpuri era cel mai frecuentat între Valachia și Ardél. Principele Ardélului Rákoczyi I. vēndū dominiul Branului la comuna Brașovului, cu îndatorire de a ținē în stare bună acēst castel, sub grigea unui castelan unguressă.

Impregiurul castelului se grupēză 10 comune filiale ale Branului, cu circa șeci mii locuitori români gr. or., ce susțin 12 biserici, cu tot atâta preoți bine pregătiți.

Nemijlocit sub castel se află prin edificiile parte erariale, parte comunale și de ale privaților, aședate oficiile de vamă și de carantēnă, pretura cercuală și gendarmăria, posta și comisariatul de drumuri, primăriele și școlile centrale s. c. l. — Aci se ține în tōtă Sâmbăta și Mercuria țērg de șēptēmână, se află dōue restaurațiuni bune, bolte cu articli pentru trebuințele locali și măcelarii mai multe, — fabrici de lemnărie, keramit etc., mesteri de tot felul, cărăuși, lucrători și muncitori etc., încāt locuitorii de aici arare-ori sunt avisați a luă refugiul pe airea.

Acēste favoruri abundante în legătură cu situațiunea cea romantică și sănētōsă a ținutului în congiurat de munți înalți, cu brădeturi milenare, de vai coline preperate cu grădini și livezi întinse, de vai cu isvōre reci și cristaline, etc., atrag din tōte părțile nu numai turisti trecători, dară și familii

întregi, cari vrēnd a scapă de strimtorile orășenesci și a-și restaură sănētatea sdruncinată prin ocupațiunile intensive de preste an, iau refugiul de a petrece preste vēră la locurile cele recoritoare și alungătoare de griji ale Branului, unde pot duce o viață fără toalete și etichete în largul ogrășilor și grădinilor de prin pregiurul locuințelor ce au multă asemēnare cu vilele risipite, și totuși apropiate una de alta.

Aci pot folosi afară de cura climatică a aerului ferit de ori ce bacterie și cura de apă rece și de scalde recoritoare, cura de zer și de lapte, ba chiar și de ape minerale, — avēnd în tōte părțile partiele cele mai fermecătoare pentru promenade.

De aci se pot face excursiuni pe jos sau călare până la Omul în Buceci (8000 urme), la Pétra Craiului, la Sinaia, la Guezan, la Strungă și la s. Ilie, etc, apoi cu caruța la Crucia — Rucăr, — Câmpulung, Zernesci, Tohan, Vulcan, Rēsnoy, Brașov etc. Pot luă parte la vēnătōrea de urși, porci sēlbatici, căprioare, capre negre, la pescuit s. c. l.

Fără de a fi făcut cineva vre-odată reclamă pentru atragerea publicului la acēste locuri climatice, ele și până acum au avut ôșpeții sei numēroși, cari se înmulțesc din țiuă în țiuă. Avem aici peste vēră familie dela Budapesta, ca și dela Bucuresci, dela Brașov ca și dela Sibiu, Mercuria etc.

Cei ce doresc a veni să petrecă vēră aici, pot să se preîngrijēscă de cuartir, adresāndu-se și dea dreptul la cancelaria primăriei din Bran-Törösvár, carea da deslucirile de lipsă.

milia" și alte diare nu s'a putut hotărî nimic. S'a primit propunerea să se voteze încredere guvernului diecesan, consistoriul se enunțe, că nu consimte cu atitudinea presei și să se facă pașii necesari, ca ministrul de culte și instrucțiune publică să admită pe lângă predarea în limba magiară a obiectelor de învățământ din gimnasiul superior și predarea lor în limba română.

Incordările dintre Serbia și monarchia noastră devin tot mai pronunțate. Scirile din Belgrad anunță, că guvernul a detras debitul postal țiarului din Budapesta „Pester-Lloyd” și scirile din Budapesta anunță, că în o patrolă de finanți unguri s'a tras de pe malul celalalt al Dunărei.

Diariul vienes „Fremdenblatt” ocupându-se cu cestiunea referitoare la oprirea rimătorilor și cerealelor sârbesci la frontiera austro-ungară, răspunde unui articol din țiarul „Glas Czernagora” între altele următoarele: Denunțarea contractului pentru monopolul sărei nu e nici decât făcut pentru a inspira guvernului din Viena și băncii concesionare o dorință de răsunare, după cum presupune țiarului sârbesc. Guverul n'a reclamat de cât contra unei soluțiuni, care e contrară cu dispozițiunile contractului și n'a intervenit decât numai a facilită un compromis favorabil la ambele părți. Acest fapt a și fost recunoscut de guvernul din Belgrad, carele nici n'a întârziat la rëndul seu a exprima mulțămirea guvernului austro-ungar. Cât despre dorința numitei foi sârbesci de a vedea pe sârbi uitând tristețele lor neînțelegeri, stând uniți în fața relor, ce se ridică și combatându-le, această atitudine n'ar fi nicăiri vădută cu o mai mare bucurie ca în Austro Ungaria, deorece ea corăspunde pe deplin dorinții lor și intereselor acestei monarchii. Acest rezultat va fi totdeodată o garanție mai mult pentru întărinerea bunelor relațiuni și menținerea lor. În cât privesc măsurile luate de guvernul ungar ele nu se pot judecă decât numai din punct de vedere sanitar.

Un raport din Berlin trimis „Coresp. Pol.” observă cu privire la suscitarea ventilațiuni despre abdicarea principelui bulgar Ferdinand, că între rudenile franceze ale acestuia s'a exprimat dorința ca principele să repășască și prin aceea să se delature o pētră cu carea pōte isbi Rusia. Fiecare francez e convins, că Franca pōte fi pusă în pozițiune ca prin Rusia să-și recăstige Elsația și Lotaringia. De aici se esplică și manifestațiunile de simpatii ale francesilor pentru Rusia la ori-ce ocaziune binevenită; de aici se esplică și nisuințele prinților de orleans, ca să înduplece la repășire pe prințul Ferdinand. Prin această se va aduce cu o dovadă mai mult că și familia de orleans, jertfesece totul ca să se facă plăcută rușilor. Prinții de orleans au prevădut însă, că prințul de Ferdinand și are interesele proprii, cari nu stau în nici o legătură cu ale francesilor și special cu ale orleansilor, și că prin urmare prințul Ferdinand n'are nici un motiv ca numai de dragul verilor și al unchiului seu să părăsescă o poziție, în care el a făcut cele mai bune servicii poporului bulgar și lui însuși.

Dupăcum i se scrie din Bucuresci țiarului „N. Fr. Presse” s'a lăsit dela biroul rusesc de acolo o veste emanantă din Ruscuc, conform căreia multe cetăți din interiorul Bulgariei se află în o ferbere grozavă. În Plevna, Lovca, Vrana și Teteven s'au întâmplat tulburări sângerose. Totdeodată se anunță năvălirea unor bande de emigranți preste Vidin și Dobrogea, cari au de cuget a se uni cu desertorii din armata bulgară. Aceste sciri ar trebui să se reducă numai la unele espuneri ale țiarului român „Constituțional” care atrage atențiunea autorităților asupra unor indiviți presupuși, cari voesc să trecă Dunărea acasă și spre scopul acesta au intrat în pertractări chiar cu organele de graniță ungare. Cu toate acestea scirile răspândite își au importanța, deorece ele a voit să aducă în rătăcire atât pe autoritățile române, cât și pe cele bulgare, căci nu pre la Vidin și Dobrogea, ci prin alte puncte caută emigranții să pētrundă în Bulgaria.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Brașov, 8 Iuliu, 1890. Domnule redactor! Conținând la bunătatea d-văstre, îmi permit a descrie, cum a decurs alegerea de protopresbiter în tractul vacant al Brașovului I, sēvēșită la 30 Iuniu a. c.

Actul alegerii s'a ținut în biserica din Scheiu-Brașov, biserica cea mai avută din archidieceasă, numită biserica sântului Nicolae. La 10 ore a. m. s'a început serviciul divin, sēvēșit de trei parochi și 1 diacon sub conducerea Ilustrisimului domn vicariu și archimandrit Dr. Ilarion Puscaru, însoțit de venerații parochi și asesori ai scaunului protopresbiteral gr. or. al Brașovului I, Rev. sa dl Bartolomeiu Baiulescu și George Perșinariu, ér cân-

țările le-a executat corul bisericii locale sub conducerea d-lui profesor de musică, N. Popoviciu.

După încheierea serviciului dăesc și invocarea Duchului sfânt, Preacuvioșia Sa părintele vicariu și archimandrit domnul Dr. Ilarion Puscaru în calitate de comisariu consistorial a deschis ședința prin nise cuvinte ocazionale fōrte alese, invitând pe alegători a cugetă prea serios asupra căruu candidat să și dea votul lor, indicând, că dela sinodul protopresbiteral înmulțit al acestui tract, care se compune mai numai din persoane inteligente, astēptă cu tot deadinsul a se întruni cu voturile asupra celui mai meritat și mai vrednic candidat, carele să fie bărbat activ, cu tact și devotat binelui comun, înfocat pentru prosperarea națiunii, bisericii și școlii.

Cetindu-se consemnarea candidaților s'a vădut, că ca concurenți sunt: protopresbiterul și administratorul protopopesc dl Ioan Petric, carele funcționează ca paroch deja de 51 de ani și ca protopresbiter deja în al 32 lea an, pururea cu zel distins și conducere escelentă, dl Ioan Popea, profesor gimnasial în Brașov, dl Vasiliu Voina, paroch la biserica sftului Nicolae din Brașov, carele servece de 7 ani ca paroch, dl Traian Meșian, protopresbiterul Branului și dl N. Cado paroch în Păclișa, toți calificați pentru postul protopresbiteral. Cetindu-se din partea presidiului normele și dispozițiunile necesare din regulamentul procedurii la alegerea de protopresbiter în archidieceasa transilvană și lista alegătorilor, 70 la număr, s'a purces la verificare, carea s'a făcut în bună ordine, apoi a urmat votisarea în mod secret. Prezenți au fost 60 de alegători; votisarea a urmat în liniste și la scrutiniu s'a constatat, că veteranul și mult meritatul protopresbiter Ioan Petric a întrunit 13 voturi, dl profesor Ioan Popea 18 voturi și părintele Vasiliu Voina 29 voturi, așadară nici unul dintre candidați n'a întrunit majoritatea absolută a voturilor. Pe care il va întări ca protopresbiter este dreptul cel mai mare și competența Măritului consistoriu plenariu din Sibiu. De dorit ar fi a se confirmă ca protopresbiter cel mai apt și mai bine meritat dintre concurenți, carele a dovedit și a manifestat activitate, în afacerile bisericesci, școlare, fundamentale și naționale.*

Un parochian al bisericii s. Nicolae din Brașov.

Varietăți.

* (Personal). P. S. S. Părintele episcop al Aradului Ioan Meșian, a plecat la scaldel din Gastein pe trei săptămâni, scrie „Bis. și Școl.”

* (Inspectorul general de infanterie) Inspectorul general de infanterie bar. König a sosit în Sibiu Duminecă, după-ce a inspecționat trupele din garnisóna din Cluș și Bistrița. Duminecă s'era și s'a făcut serenadă cu musica militară. Luni dimineața la 4 ore au eșit trupele din Sibiu afară, la a căror eserecții a asistat.

* (Cestiunea de divorț a ex-reginei Natalia). În cercurile reginei Natalia se vorbece, că regina s'a adresat direct către metropolitul Michail cu privire la valoarea sentinții asupra divorțului executat de metropolitul Teodosiu și totdeodată l'a rugat a dá legitimă soluțiune cestiunii pe baza dreptului canonic. O scire a organului regimului „Dnevni List” confirmă această și dice, că această cestiune pōte aduce încă cu sine o mulțime de complicațiuni. Acestei espuneri i se dá o importanță cu atât mai mare, cu cât se presupune în cercurile conducătoare, că prin reinprospetarea ei se va face o impresiune asupra regelui Milan, după-ce este cunoscut, că metropolitul Michail a asigurat în mai multe rënduri, că nici când nu va dá sancțiune actului de divorț.

* A XXVI-a programă a gimnasiului mare public român de rel. ort. răsăritenă din Brașov și a celorlalte școle secundare și primare împreunate cu gimnasiul pe anul scol. 1889—90, publicată de direcțiunea școlilor medii. Aoesta programă cuprinde cinci-deci de colinde, adunate de școlari dela școlile medii române din Brașov sub conducerea conectorului și prof. A. Barsean. Din datele școlare se vede, că la gimnasiu au funcționat 10 profesori, dintre cari 8 ordinari definitivi, 1 provisor și 1 suplent. Catedra de limba latină și de religiune au fost suplinate. La școla comercială și reală au funcționat 9 profesori, toți ordinari definitivi. Catedra de limba francesă și germană s'au suplinit. Profesori secundari au fost 4: de cântări, de gimnastică, caligrafie și desemn și 1 prof. estraordinar pentru conf. gr. cat. Punctul III cuprinde materialul percurs în fiecare clasă. Punctul IV: lucrări din limba română. Punct V: Societatea de lectură a studenților s'a condus de prof. A. Barsean, a ținut 22 de ședințe ord. și o ședință publică. Biblioteca societății constă din 779 vol.; fondul societății e de 696 fl. 51 cr. Instru-

*) Celelalte din corespondență nu aparțin publicității. Red.

mentele musicale sunt valorate în 96 fl. Stipendisti au fost 8 elevi. În internatul Cristurian s'au întreținut cu toate cele de lipsă 5 elevi. Corpul profesoral administrăză fondul pentru ajutorarea scol. sēraci și școlarilor bolnavi, care e de 432 fl. 78 cr. și fondul „Bălașa St. Blebea” pentru premiarea școlarilor distinși în musică, care e de 248 fl. 55 cr. Biblioteca școlilor medii s'a înmulțit în decursul anului cu 186 opuri în 294 tomuri și 177 fascicule, și conține cu totul 3863 opuri în 4738 tomuri, și 1453 fascicule. Aceste cărți sunt rënduite în 17 secții, între cari secția 16 este cu totul separată de celelalte și formăză biblioteca școlarilor. Pentru această s'a cumpărat în decursul anului școlastic 87 opuri în 105 tomuri cu banii încasați din tacele școlarilor. Cabinetul fisical a constatat din 166 aparate, la cari s'au mai adaus în decursul anului 18. Cabinetul zoologic, care consta din 341 Nr. s'a înmulțit în decursul anului cu 24 esemplare, dintre cari 22 dăruite de dl P. Zănescu comerciant. De asemenea s'a înmulțit colecțiunea merceologică, colecțiunea chartelor istorice și geografice și colecțiunea numismatică. La școla elementară capitală de 4 cl. pentru copii și 5 clase pentru copile au funcționat 12 învățatori și 1 învățătoare. Numărul școlarilor în gimnasiu a fost 249; școla reală: 128; școla comercială: 36; primară de copii: 326; primară 78 fete: 192; de repetițiune (copii): 46; copile: 57. Suma 1034, cu 41 mai mulți ca în anul precedent. După religiune au fost în gimnasiu 207 gr. or., 28 gr. cat.; 2 evangelică lut. (germani de naționalitate). În școlile reale: 109 gr. or.; 7 gr. cat.; 4 de legea mosaică; în comerciale: 33 gr. or.; 3 gr. cat. Feriile mari durăză până la 31 August st. v. 1890.

Anul școlariu 1890/91 se începe cu 1 a Septembrie 1890 st. v. Părinții, cari doresc a dá pe copii lor la aceste școle, sunt poftiți a se prezentă cu fii sau ficele lor în cancelaria direcțiunii în 31 August sau 1 Septembrie v. dela 8—12 ore a. m. și dela 2—5 ore p. m. pentru înmatriculare. Școlarii, cari vor a fi înmatriculați, venind dela institute străine, vor produce testimoniul școlariu, de boțez și de vaccinare (altoiu) și revaccinare. În 2 Septembrie st. v. dela 8—12 ore a. m. și dela 2—5 ore p. m. se vor ține esamenenele de repetițiune. Cei ce s'ar prezentă mai târziu au se petițioze la direcțiune dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Didactrul, care se va depune numai decât la înmatriculare, este pentru gr. or. și gr. cat. de 7 fl. 30 cr. pentru gimnasiu inf. și școla reală, — 11 fl. 50 cr. pentru gimn. sup. și școla comercială; érá pentru cei de alte confesiuni împătrit.

Cei ce se înmatriculează pentru prima dată la aceste școle plătesc odată pentru totdeuna 2 fl. v. a. tacsă de primire.

De didactru se scutesc cei lipsiți de mijloce sub anumite condițiuni, cari se pot afla dela direcțiune.

Toți școlarii pot fi supuși la examen de primire conform normativelor esistente.

* (Școlă nouă în Arad). Comuna română gr. orient. din Arad a pus pētra fundamentală a unui nou edificiu menit de școlă în suburbiul Pērneava.

* (Schimbarea vechilor note de bancă de un florin). Notele cele vechi de un florin din anul 1882 au eșit din întrebuintarea generală în ziua de 30 Iuniu a. c. Dela 1 Iuliu a. c. până la 30 Iuniu 1892 acele se vor schimba în Budapesta sau în Viena la cassele centrale de stat, ér dela 1 Iuliu 1892 până la 31 Decembrie 1893 numai la ministeriul de finance comun prēlângă cerere timbrată; dela 1 Ianuariu 1894 încolo nu mai au nici o valōre.

* (Aurul din Ardél) Aurul, ce s'a scos la Ruda în luna lui Iuniu a. c. arată 79,031 klgr. față de 44,369 klgr. a. tr. Total s'a scos în anul trecut 687.630 klgr. aur crud, față de 467,699 klgr. de acum doi ani.

* (Lupta cu un câne turbat). Din Hațeg se raportăză o scenă înfricoșată. În Martia trecută pielariul Popescu, întorcându-se din câmp, vădă un câne mare venind spre el. Popescu nu presupunea să fie cânele turbat și și urmă calea. Cânele l'ajunse și îl trânti la pământ. Omul își veni curând în ori, apucă cânele de grumași și l' trânti la pământ. Furiosul animal se ridică repede și sări din nou, dar omul éráși l' trânti, și apoi se adăposti la un gard. Cânele l' urmări și și implântă colții în spata drēptă. Atunci se încinse o luptă desperată între om și câne. Turbata beste năvălia mereu se musce de cap jertfa sa, pielariul umplut de sânge, ținu cânele de urechi departe de dēnsul, apoi l' apucă de gâtlegiu pănă-ce cânele pică sugrumat. Pielariul Popescu se întōrse în oraș, unde i se dete înmediat ajutoriu medical. Despre același câne se dice, că ar mai fi mușcat și alți câni.

* (O legendă arabă). Arabii au despre toate lucrurile din lume câte o legendă frumoasă și înțeleptă. Astfeliu asupra bogăției se spun următoarele: Locuia într'un oraș un chediv înțelept, care nici odată nu și-a dat ostentia să adune bogății. Într-o zi veni la densusul un pretin și se miră mult, că el nu adună comori. „Me tem de povara bogăției“, răspuse chedivul. Visitatorul zimbî. Era curios să știe, ce povară este a avea bogăția. Chedivul găci ceea, la care se gândia pretenul seu, și pentru al lămurii, chomă copilul seu la sine și i dete un măr. Copilul nu mai putea de bucurie. Ii mai dete unul. Copilul îl luă și pe acesta cu plăcere, avînd astfeliu ambele mâni ocupate. Dându-i un al treilea măr, copilul nu-l putu lua decât după-ce pe un măr din mână îl strînse la pept cu brațul. In același timp însă scapă jos mărul cel de al treilea. Copilul începî atunci se plîngă. „Privesce“, dîse chedivul: „Copilul acesta are deja prea mult. A fost fericit cînd a avut amare două mere. Al treilea măr i a fost spre greutate“. „Așa e“, dîse visitatorul și plecî convins, că bogăția îi pôte fi omului spre povară.

* (Intrunirea generală a presei din România). In zilele din urmă s'a slevat mult cestiunea formării unei societăți a presei din România. Ansă a dat un incident regretabil, ce s'a întemplat unui publicist. In séra de 5 Iuliu s'au și adunat vr'o 40 de țiaristi reprezentînd mai toate țiarele din Bucuresci. Raportul țiarului „Timpul“ din 8 l. c. despre această intrunire e următorul:

D. C. Bacalbașa arată cari sunt avantajile ce ar aduce țiaristilor formarea societății presei. Dsa spune, că pentru început, lucrurile nu trebuesc luate prea de sus, și ce în mare, făcî fondurile neesistînd încă nu se va pute face față la cheltuelile necesitate de o instalare confortabilă.

Intrunirile se vor ține deocamdată în săli de redacție și pentru început se vor adună un număr de cărți trebuincioase publicisticii. Mai în urmă, cînd fondurile se vor mări, fie prin cotisații, do națiuni și sərbări date de pressă, societatea va avisă și la instalarea societății în mod mai confortabil.

Scopul principal al societății va fi de a se ajuta țiaristi, cari vor căde în infirmitate, vor fi bolnavi și prin urmare n'ar pute lucră precum și aceia, cari din diferite cauze vor fi nevoiți se părăsescă un țiar, ce nu le ar conveni și până la găsirea unei ocupațiuni se aibă nevoie de un ajutoriu pentru esistență.

Infrățirea și solidaritatea între țiaristi va fi unul din rezultatele societății presei.

După mai multe observațiuni a diferiți confrăți se alege o comisiune de 5 țiaristi, cari se aibă misiunea d'a alcătui statutele.

Etă persoanele, cari compun această comisiune: C. Bacalbașa (Lupta), D. Roco (România), G. Ionescu (România), Z. Arbore (Telegrafal român) și Fr. Damé (Liberté).

Comisiunea se intrunesc mîne-sără la d. Fr. Damé, pentru a începe elaborarea statutelor. Marți séra o nouă intrunire a comisiunii la d. G. Ionescu și Joi a adunare generală în sala Bailor Eforiei.

In această adunare se vor ceti și discută cu deamăruntul statutele, ce comisiunea va fi elaborat.

* (Orologiu pierdut). Duminecă în 20 Iuliu n. a. c. la 6 ore séra s'a pierdut între Reisengasse și varda principală dela piața cea mare un „orologiu de aur“ remontoir cu capac simplu; cu el un lanț de aur circa 10 cm. lung 1 1/2 cm. lat cu două insignii (medalióne — o piesă de 10 marce reprezentînd pe împăratul Friederic al III-lea și binoclu în os de fildeș). Cel-ce a găsit acel orologiu va primi răsplată convenită. Quergasse Nr. 4, catul I.

Bibliografie.

„Transilvania“ fôia Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Nr. 7 din 15 Iuliu a apărut cu următoriu sumariu: „Invățare“ (Studiu filologic) de Dr. Atanasiu Marinescu. — Știință în scôlă și afară de scôlă, II, de Dr. Petru Span. — Medard de Teodor Ceantea. — Partea oficială. Procesele verbale ale comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luate în ședința dela 13 și 23 Iuniu n. 1890.

Raport general al societății de lectură „Petru Maior“.

Raportul general al comitetului despre activitatea societății în decursul anului scol. 1889/90, cetit în ședința generală din 19 Maiu 1890.

Onorată societate!

Societatea de lectură „Petru Maior“ este singurul centru cultural cu caracter național al tinerimii române din Budapesta.

Universitarilor români din capitala țerilor corônei ștului Ștefan, grupați în giurul acestui focalar și organizați pe

basa statutelor și a regulamentului din vigóre, li s'a asigurat astfeliu facultatea, ca în desvoltarea lor culturală-generală să se pôtă perfecționa și în limba maternă și desptă spiritul de colegialitate și solidaritate, condițiuni esențiale ori cărei tinerimi, care sperază, pentru sine și poporul căruia aparține, un viitoriu mai corăspunđtoriu decăt prezentul.

Biblioteca, revistele literare și țiarele politice, care societatea „Petru Maior“ le pune la dispoziția membrilor sei, ședințele sale literare și administrative au menirea să desptă în tinerimea română de aici interesare pentru limba și literatură română, ér' în fața curentului ce se mână cu atăta literatură, precum și în fața șpiritului ce se propagă cu intensivă insistență în această capitală, societatea „Petru Maior“ tînde și nu va încetă a lucră, ca să se păstreze în membrii sei vii și neatcâte sentimentele și moravurile morale și sociale ereditate din casele părintesci, căci bine înțeles: aceste formează basa, și numai păstrîndu-ne această basă proprie cu timbrul impus prin ea în decursul număróselor vécuri furțunóse, putem rămâné ceea-ccesuntem; și numai înoscînd în această ce este bun și ce este réu, conservînd și perfecționînd ce este bun și delăturînd ce este réu, putem ajunge o desvoltare armonică șpiritului și geniului nostru strămoșesc, singura garanță a progresării noastre individuale și naționale.

Etă deci, că folosind cu rațiune tot ce ne ofere societatea „Petru Maior“, vom puté validită importanța culturală și națională a acestui organism, care pörtă numele redemptătorului Petru Maior.

Și a face astfeliu: a tînde spre cultură, conservare și consolidare națională, este și trebue să fie ținta supremă a fie-cărui individ, căruia îi place a se mândri cu numele de român! Numai astfeliu putem speră, că tinerii români absoluiți de studii universitare și înzestrați cu calificății speciale pe cariera vieții practice, fiind pētrunși de iubire de popor, vor deveni accesibili pentru idei și fapte mărețe.

Să fim deci uniți și solidități toți tinerii români încă până suntem membri ai societății „Petru Maior“ în toate acțiunile noastre, activi pe terenul vieții teoretice și practice, entusiasmați pentru tot ce este propriu geniului poporului român, căci astfeliu de sigur se va desptă în noi acea reciprocitate, care ne va consolidă într'un corp vigoros pentru totă vieța, și nu numai ne va face capaci are sista ori cărei influențe străine stricacióse, ci totodată și a ne validita speranțele! Consolidați fiind, ecoul vocii noastre va străbate inimi și minți, munți, văi și câmpii. . . .

Ne place a crede, că dispozițiile culturale ale conservării și consolidării naționale sunt înăscute în fie-care român. Dar' aceste trebuesc ocrotite, desvoltate și ferite de ori ce parasite și influențe stricacióse, cu deosebire până cînd avem să trăim timp îndelungat depărtați de caminul părintesc în curente contrare firii noastre. Și dacă societatea „Petru Maior“, ținînd cont de aceste împregiurări, nisuesce a desptă în membrii sei din capitala Ungariei simțul de a-și conservă, cultivă și nobilită sentimentele naționale, își implinesce numai datorința sa firăscă.

Principiile conducătoare ale societății „Petru Maior“, cum și scopul ce-l urmăresce, ne impun în deosebi noué tinerilor, care studiem în această capitală, ca să îngrijim de asigurarea ei și să conclucăm cu toții pentru a ei ridicare și propășire. Ni-se impune această cu atăt mai vértos, căci societatea noastră încă s'atâdi nu este deplin asigurată în partea sa financiară. Și această este o mare pedecă. O ținem însă de delăturată, dacă, — pre lângă spriginul ce-l primim dela on. public român, la a cărui bunăvoință și de astădată apelăm, — tinerimea română de aici nu va pregetă a-i oferí sucursul șpiritual-moral și material, înscriindu-se în numărul membrilor ei. Accentuăm această, fiind-că a trebuit cu regret să șeriem, cum număróșii universitari români de aici nu aseră zelul și interesul recerut față de această instituțiune, prin ce cu durere ne vine a crede, că simțul lor național dormiteză, căci altfeliu căror împregiurări ar fi a se atribui numărul însemnat al acelor studenți universitari români, care nici membri nu s'au făcut?! O împregiurare, care ne impune serióse îngrijiri, în deosebi, căci înaintășii nostri erau ferii de astfeliu de fenomene neîmbucurătoare. Ei, demni veterani, care și acum ne strigă: „fiți uniți în cugete și simțiri“, erau toți una, și fiind astfeliu, au putut face ce au făcut, și că au făcut dovadă este, că avem ceva.

Acăsta ne este impresiunea ce nu o putem lăsa neesprimată, cînd la acest loc, conform §-lui 221 din Regul. însirăm câteva date principale despre activitatea societății „Petru Maior“ în decursul anului scol. 1889—90.

Societatea a avut în anul acesta 20 membri fundatori, 33 onorari, 23 ordinari și 3 ajutători.

Societatea a ținut în decursul anului espirat 2 ședințe generale ordinare, 4 gen. extraord. și 10 ordinare săptămânale, în care s'au resolvat agendele administrative și s'au și discutat operatele însirate la partea specială a raportului sub titlul: „Comisiunea literară“.

In ședința sa generală din 21 Aprile a. c. societatea, cu respect la § 10 din statutele sale, a aclamat pe preastim. domn George Pop de Băsesci, proprietariu, și pe on. institut de credit și de esonomie „Timișana“ în Timișóra de membri fundatori; ér' în ședința generală din 21 Aprile a. c. a aclamat, cu respect la § 9 din statute pe Ilustritatea Sa dl Alecsandru Comanescu, jude la tabla reg. din Budapesta,

Magn. Sa dl Antoniu Schian, procuror al bonurilor erariale în Budapesta, și pe preastimatul domn Ștefan Velovan, profesor și director la pedagogia din Caransebeș de membri onorari.

Activitatea strîns literară, în care direcție societatea este cu deosebire chemată a lucră, a fost și în anul acesta amésurat împregiurării mulămitóre. Acăsta activitate a consistat din disertări cetite în ședințe, din lucrări de cuprins scientific-literar și poesii publicate în fôia societății „Rosa cu ghimbi“. (Va urmă.)

Mulțamită publică.

Scôla capitală ortodoxă română din S-Sebeș a primit pentru biblioteca sa în decursul anului scolaristic espirat următoarele donuri:

1. Adunarea proprietarilor de pămînt din loc 21 fl. v. a.
2. Institutul de credit și economii „Sebeșana“ 15 fl. v. a.
3. Societatea „Petru Maior“ Istoria românilor de Petru Maior“.
4. Multonoratul domn Alecsandru Roman profesor universitar 8 cărți prețioase.
5. Reverenția sa șpiritualul dela institutul corecțional din Aiud Nicolau Ivan au donat novela sa „Copilul de suflet“.
6. Dna Cecilia Schindler nobilă de Comaroma donat 8 opuri germane în 26 tomuri și 5 țiuare legate frumos.

Acăste donuri în bani și cărți ridicînd biblioteca scôlei noastre în un mod simțitoriu primescă prețuioșii donatori și pre acăstă cale cea mai respectuasă mulțamită.

Sas-Sebeș în 6 Iuliu v. 1890.

Directiunea scôlei capitale ort. române.

Avram David,
director.

Dare de sémă și mulțamită publică.

Cu ocașiunea petrecerei sociale de joc împreunată cu producțiune teatrală, arangiată la 22 Maiu a. c. st. v. din partea „despărțămîntului reuniunii învțătorilor români gr. or. din protopresbiteratul Făgărașului“ următorii p. t. dni și dómne au binevoit a suprasolví cu următoarele sume: Ilustritatea sa dnul Michail Horvath, comite suprem al comitatului Făgăraș 1 fl 30 cr. v. a., Vasiliu Dan, jude reg. 1 fl. v. a., Ioan Popescu, prof. sem. 50 cr., Mateiu Voilean ases. cons. 50 er., d-na Aneta Iovian Stoica de Vist 1 fl., Dr. Comșa, medic cercual 60 cr.; Moise Dérlogea notariu cercual 50 cr., Dr. Ștefan Pop, fisic comitatens 80 cr., Georgiu Pop Gridanul 50 cr., Costant. Hobian 50 cr., Leopold Fleissig 50 cr.; F. Caiser 30 cr., Alecsandru Pocol 70 cr., Papp István 20 cr., Ioan Popița, paroch 50 cr., George I. Gollian, comerciant 1 fl., Solomon Făgărașan învțătoriu 40 cr., Basiliu Raț, vicariu foraneu, 1 fl 30 cr., Iosif Literat, paroch 50 cr., Ioan Hașu, învțătoriu 10 cr., Georgiu Aiser 10 cr., Gergiu Pop, paroch 50 cr., și Ioan Comșa, paroch 50 cr.

Venitul total incurs cu acăstă ocașiune a fost 97 fl. 50 cr. v. a., din care detragîndu-se spesele censurate într'o ședință extraordinară a comitetului reuniunii învțătoresci, în suma de 68 fl. 75 cr. v. a. a rezultat un venit curat de 28 fl. 75 cr. v. a. care s'a și administrat conform decisiunii comitetului reuniunii învțătoresci în modul următoriu:

a) 10 fl. v. a. s'a predat ca ajutoriu „reuniunii femeilor române din Făgăraș-jur“, érá restul de 18 fl. 75 cr. v. a. a incurs în fondul reuniunii învțătorilor din districtul Făgărașului, cu scopul spre a se împărțăși din acăstă sumă doi învțători români gr. or. cari vor cercetă în vara anului curent „cursul lucrului de mână din seminariul „Andreian“ în Sibiu. —

Tuturor marinimoșilor domni și dómne, cari au oferit suprasolviri cu acăstă ocașiune, li se aduce și pe acăstă cale cea mai călduróșă mulțamită.

Făgăraș, 6 Iuliu, 1890 st. v.

Nicolau Aron David Chiușdea Ioan Berescu
președinte. cassariu. secretariu.

Loterie.

Sămbătă în 19 Iuliu 1890.

Timișóra :	1	74	67	81	69
Viena :	90	32	1	37	65

Bursa de Viena și Pesta.

Din 19 Iuliu 1890.

	Viena	B.-pes.a
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	99.75	99.90
Renta de aur austriacă	109.—	109.30
Sorți de stat dela 1860	140.—	140.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	343.50	345.—
Gulbin	5.52	5.51
Napoleon	9.23 1/2	—
100 marce nemșeci	56.95	57.—
London pe (poliță de trei luni)	116.35	116.45

Nr. 394. [381] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scótele din comunele mai jos înșirate din protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul 31 Iuliu a. c. v.

1. Pentru ocuparea postului învățătoresc din comuna Mogoș-Miclesci, împreună cu un salariu în bani gata 210 fl., cuartir și lemnele necesarii.

2. Pentru postul învățătoresc din comuna Șasa, cu salariu anual de 200 fl., cuartir și lemne.

3. Pentru postul învățătoresc din comuna Vința cu un salariu anual de 100 fl., cuartir și lemne.

4. Pentru postul învățătoresc din Muncel, cu un salariu anual în bani 100 fl., cuartir și lemne.

5. Pentru postul învățătoresc din Ocolişul-mic cu un salariu în bani 120 fl., 20 dkl. bucate, și 30 klg. legumă, cuartir și lemne.

6. Pentru postul învățătoresc din Ocolişul mare cu un salariu în bani 240 fl., 24 ferdele vechi bucate 90 punți vechi legumă, și de va conduce strana, venitele cantonale, cuartir și lemne.

Prelângă acestea fie-care învățătoriu va primi diurnele prescrise pentru participarea la adunările reuniunilor învățătoresci.

Doritorii de a competi la unul din acestea posturi, au să-și asternă cererile concursuale instruite cu documentele recerute prin Stat. org. și normativul scolar din 1882 la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul prescris.

Totodată concurenții sunt deobligați a se prezenta în comuna respectivă la care a concurat, în vre o duminică sau sâmbătă, spre a-și dovedi dexteritatea în cântări, și despre acesta a încunoscință și pre subsemnatul oficiu prezentându-se în persoană.

Ofenbaia, în 19 Iunie, 1890.
Oficiul protopresbiteral al Lupșei.
Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 343. [382] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante dela scótele gr. or. din comunele mai jos însemnate aflătoare, în protopresbiteratul Geoagiul II, se escrie prin acesta concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Bozeș, cu salariu anual de 150 fl., victuale în valoare de 32 fl., lemne pentru foc în valoare de 12 fl. încassând din repartițiune.

Cibu, cu salariu anual de 130 fl., din care sumă 84 fl. se primesc din alodiu, ér restul prin repartițiune, victuale în valoare de 20 fl., cuartir liber în edificiul scólei, și lemne pentru foc.

Vărmaga, cu salariu anual de 200 fl., care se încassază din repartițiune, cuartir gratuit în noul edificiu scolar și lemne pentru foc.

Concurenții au a-și substerne cererile lor instruite conform legilor din vigóre până la termenul susindicat la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Geoagiului II, în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Sécărămb, (Nagy Ág) 28 Iunie, 1890.

Sabin Piso sen.,
protopop.

Nr. 28. [383.] 1—3

CONCURS.

Devenind vacante două posturi de învățători la scóla capitală rom. ortodoxă din S. Sebeș, pentru ocuparea lor se escrie concurs cu termenul până la 31 Iuliu a. c. v.

Emolumentele împreună cu acestea posturi suut: Salarii anuale de

câte 350 fl. v. a., ér după serviciu de 5 ani la această scóla 400 fl.

Doritorii de a ocupa unul din acestea posturi au a-și aterne petițiunile instruite conform prescrierilor în vigóre On. oficiu protopopesc gr. or. din S. Sebeș până la termenul de sus.

Dela concurenții se astéptă a se prezenta în vre o duminică ori sâmbătă în biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic, fiind deobligați a ține și strana în Duminică și sâmbătă.

Cei cu cunoscința musicală vor fi preferiți. Și dacă vre unul va propune și cântările, în cât să pótă forma un cor, atunci pótă conta la o remunerațiune de 50 fl. pe an.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în S. Sebeș la 27 Maiu, 1890.

I. Tipeiu, prot.
Z. Murășan, not.

Nr. 245. [384] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scótele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Brisnic, cu salariu de 220 fl. 80 cr. și adevă: a) 100 fl. în bani, b) 80 măsuri cucuruz în bómbe à 1 fl. 20 cr. = 96 fl. c) 4 mės. fasole à 2 fl. 20 cr. = 8 fl. 80 cr. d) folosirea a două grădini cu venit anual de 20 fl. apoi e) 4° cubici de lemne și cuartir liber.

2. Lăpușul superior, cu salariu de 300 fl. solvinți în 4 rate trei lunare anticipative, cuartir liber în edificiul scólei și 8° de lemne, apoi pentru serviciul de cantor câte 40 cr. dela înmormântarea ómenilor în vėrstă, și 20. cr. dela înmormântarea pruncilor.

3. Tissa, cu salariu de 214 fl. și adevă: a) 110 fl. în bani, b) 80 mėsuri cucuruz = 96 fl. c) 4 mės. fasole = 8 fl., apoi d) cuartir liber și 8° de lemne. Perspectiva a se urcă salariu la 300 fl.

4. Dobra, postul de învățătoriu în clasa a III-a și IV a la scóla capitală, cu salariu de 400 fl. solvinți în rate lunari decursive.

Vor fi preferiți cei cu calificatiune superiőră și pedagogii, și cari vor documentă cunoscința de musică instrumentală.

Doritorii de a ocupa una din aceste stațiuni a și aterne suplicele lor instruite conform legilor în vigóre, la subscrisul oficiu până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Dobrei, în conțelegere cu comitetele parochiale, respective protopresbiteral.

Dobra, la 30 Iunie, 1890.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 389. [385] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la scótele din comunele mai jos însemnate aflătoare în tractul protopresbiteral al Mercurei se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

1. Mercurea, un post salarisat cu 250 fl.

2. Cunța, un post salarisat cu 210 fl.

3. Păuca, un post salarisat cu 100 fl.

La tóte acestea trei comune, învățătoriu, prelângă celelalte datorințe impuse de legile scolare în vigóre, e obligat a ține în Duminică și sâmbători strana în biserică

Recurenții și vor înaintă cererile lor concursuale instruite în conformi-

tate cu legile existente subscrisul oficiu în termenul deschis.

Mercurea, la 19 Iunie, 1890.

Dela oficiul protopresbiteral al tract. Mercurei.

I. Droc,
protp.

Nr. 378. [374] 2—3

CONCURS.

Pe basa părințescei resoluțiuni consistoriale dto 10 Octobree 1889 Nr. 6731 B. încuviințindu-se instituirea unui capelan lângă neputinciosul paroch Nicolae Barluț din Mogoș-Valea bārnei, protopresbiteratul Lupșei, pentru ocuparea acestui post de capelan se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele sunt:

1. Dela 120 case câte o di de lucru à 40 cr. . . . . fl. 48.—

2. Venitul din cimiteriu și alte două fēnațe . . . . fl. 24.—

3. 53 ferdele vechi de grâu à 1 fl. 50 cr. . . . fl. 79.—

4. Venitele stolari dela diferitele funcțiuni preoțesci fl. 228.90

In total fl. 379.90

Din care jumătate este a neputinciosului paroch.

Doritorii de a competi la acest post au a-și aterne cererile instruite conform Stat. org. la subsemnatul oficiu în termenul prescris.

Ofenbaia, în 14 Iunie, 1890.

In conțelegere cu comitetul parochial.
Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 68. [377] 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în narochia de cl. III a Brosceni, protopresbiteratul Mercurei, se escrie concurs nou cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Dotațiunea acestui post este:

1. Folosirea porțiunei canonice constătătoare din 10 jugere 1219° pământ arătoriu; 1533° grădină, 1 jug. 975° fēnațe cu un venit anual computat în calcul mediu după venitul celor 5 ani diu urmă . . . fl. 208 —

2. Dela 70 familii câte o ferdelă cucuruz sfărmit à 70 cr. . . . . fl. 49.—

3. Dela 70 familii câte o di de lucru à 40 cr. . . fl. 28.—

4. Venitul dela umblarea cu crucea la bobotěză . fl. 30.—

5. Venitele stolari dela botez, cununii și îngropăciuni după calculul mediu al celor 5 ani diu urmă . . . . fl. 60.—

6. Diferite venit după epitrafil . . . . . fl. 30.—

7. Folosirea unui pământ al bisericeii cu venit anual de . . . . . fl. 30.—

Suma fl. . . . . fl. 435.—

Cei ce doresc a ocupa postul susnumit au a și aterne petițiunile de concurs, instruite conform dispozițiilor din regulamentul pentru parochii §. 15 l. c. subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Mercurea, la 12 Iunie, 1890.

Dela oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Mercurei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

I. Droc,
ppresbiter.

Nr. 291. [375] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan din parochia de clasa a III-a Ocolişul mare, protopresbiteratul Hațegului, pre lângă bolnavul paroch Lazar Popoviciu de acolo, pe baza părințescei resoluțiuni consistoriale dto 1 Maiu a. c. Nr. 2552 B se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Fiitoriul capelan conform declarațiunei parochului făcute la 25 Martiu a. c. are drept la jumătate din tóte venitele parochiali statonite de către sinodul parochial ținut la 25 Martiu, reintregit la 3 Iunie 1890 în suma totală de 405 fl. venit anual.

Concurenții au a și aterne cererile lor instruite conform lezei — subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul prefript.

Oficiul protopresbiteral al tractului Hațeg în conțelegere cu comitetul parochial.

Hațeg, la 20 Iunie, 1890.

Ioan Rațiu, protopresbiter.

Nr. 134. [371] 3—3

CONCURS.

Devenind cu începerea anului scolar 1890/91 vacant stipendiul de 40 fl. pe an, din fundațiunea „Radu M. Riureanu,” pentru studenți de gimnasiu, pentru conferirea lui se escrie prin această concurs.

Cererile au a se înaintă comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” în Sibiu până la 30 Septembrie n. 1890.

Aspiranții la acest stipendiu au au să acudă la suplicele lor:

a) carte de botez în original sau în copiază legalizată;

b) testimoniu scolaric de pe semestrul II al anului scolar 1889/90;

c) atestat de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercețeză scóla de present;

d) atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 7 Iuliu, 1890.

G. Barițiu, Dr. **I. Crișian,**
președ. secretariu II.

Nr. 540. [376] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea definitivă a parochiei de clasa a II-a din Moeciul inferior, protopresbiteratul Branului, prin această se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreună cu acest post sunt 603 fl. 20 cr. anual, ér specificatiunea acestor venit se pótă vedé în ori ce timp în protocolul ședințelor comitetului parochial.

Doritorii de a reflectă la această parochia au de a-și aterne petițiunile lor la subscrisul oficiu protopresbiteral, instruite conform statului organic și regulamentului congresual din 1878 pentru parochii, până la termenul susindicat.

In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Zernesti, 14 Iunie, 1890.

Oficiul protopresb. gr. or. al Branului.
Traian Mețian,
protopresbiter.

ad. 1358 szám. [379] 2—3

Árlejtés.

A nagyszabeni m. kir. orsz. tébolyda betegei és alkalmazottjai részére az 1891 évi január hó 1-től—1893 évi December hó 31-ig terjedő három évi időszakban szükséges élelmezés biztósítása céljából folyó évi augusztus hó 21-én d. e. 11 órakor az intézet gondnoki irodájában zárt írásbeli ajánlati tárgyalás fog tartatni.

Az ezen árlejtés alapjául szolgáló részletes kiírás a „Budapesti Közlöny“ f. évi 159, 160 és 161 számaiban foglaltatik, ugyan-csak részletes felvilágosítás az intézet gondnoki irodájában nyerhető.

Nagyszabeni, 1890 július hó 9 én.

A magy. kir. orsz. tébolyda igazgatósa.